

Uppföljning år 2018

Sammanfattning hemsjukvården år 2018

Gemensam nämnd för Hemsjukvård och hjälpmedel (GNHH) har under året fortsatt följa utvecklingen och kvalitén av hemsjukvården i Halland. Den övergripande bedömningen är att hemsjukvården svarar upp bra mot målbilden utifrån parametrarna kunskapsbaserad, säker, individanpassad, tillgänglig och jämlik.

Under året har en ny reviderad hemsjukvårdsöverenskommelse att gälla för 2019-2024 förslagits och beslutats av Region Fullmäktige och respektive Kommunfullmäktige i Halland. Arbetet med ny ersättningsmodell har påbörjats och planeras vara genomfört och beslutat i juni 2019.

Indikatorgruppen (består av en eller två representanter från varje kommun, och Region Halland (utvecklingsledare, Regional hälso- och sjukvårdssamverkan) är sammankallande och håller samman arbetet) arbetar på Gemensamma nämnden för Hemsjukvård och hjälpmedels uppdrag med att följa upp hemsjukvården. Gruppen är också delaktig i nämndens arbete i övrigt genom exempelvis nämndens riskanalys och internkontrollplan. Indikatorgruppen bevakar även vad som händer nationellt avseende uppföljning av hemsjukvård utifrån socialstyrelsens eller SKL:s initiativ. Gruppen har återkommande gemensamma möten och däremellan arbetas det med förankring, analys och förbättringsarbeten på hemmaplan utifrån insamlad data. Arbetet med att säkra likvärdiga inrapporteringar och gemensamma definitioner har fortsatt, utifrån förutsättningarna att det rör sig om olika huvudmän, olika verksamhetssystem och i viss mån olika arbetssätt. Ett utvecklingsarbete har genomförts med att utöka hemsjukvårdens indikatorer med både regionala och nationella indikatorer kopplade till Trygg och effektiv utskrivning under 2018.

Under 2018 har fyra Indikatorrapporter sammanställts. Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutet hälso och sjukvård gäller sedan 1 januari 2018 och Riktlinje för trygg och effektiv utskrivning från slutenvård och vård- och omsorgsplanering i öppenvård infördes 30 januari för all verksamhet. Uppföljningsindikatorer för att följa Trygg och effektiv utskrivning samt hemsjukvården togs fram av Indikatorgruppen och fastställdes av GNHH i april 2018. Dessutom har SKL tagit fram fem nationella indikatorer för att följa följsamhet och effekter av den nya lagen och de nya arbetssätt i den dagliga vården och omsorgen som den förutsätter. Majrapporten blev den första som redovisade enligt de nya indikatorerna.

Volymerna för hemsjukvården har legat stabilt under året, både gällande antal inskrivna hallänningar och gällande åldersstrukturen. Total andel inskrivna hallänningar ligger på 4300-4400 personer, eller 1,5 procent. Flödet i hemsjukvården, patientomsättningen ligger relativt stabilt över tid och ligger på ca 4,5 procent per månad vilket innebär ca 180-200 personer blir inskrivna varje månad.

Åldersstrukturen för inskrivna hallänningar har under 2018 legat stabilt, av alla inskrivna är 3 av 5 patienter 80+ och totalt är 14 procent av Hallands 80+ inskrivna i hemsjukvården.

Mellan kommunerna har det under 2018 varierat i hur stor utsträckning man skriver in 80+ befolkningen i hemsjukvården. Sedan tidigare år har det synts en könsskillnad och denna kvarstår under 2018, fler kvinnor än män skrivs in i hemsjukvården. Antalet invånare som fått Enstaka hembesök har legat stabilt på 6-7 invånare av 10,000 varje månad.

Palliativvård

Kvalitetsindikatorer för Palliativvård visar på bättre måluppfyllelse senaste halvåret 2018 för ordinerad injektion ångestdämpande och dokumenterad munhälsa senaste livsveckan jämfört med värden från 2017 och första kvartalet 2018. Måluppfyllnaden för brytpunktssamtal och smärtskattning senaste livsveckan visar inte på samma positiva trend, och bägge värdena har minskat jämfört med 2017 och första kvartalet 2018. Kommunvis skiljer sig resultaten.

Trygg och effektiv utskrivning från slutenvården

Majrapporten blev den första med statistik för Trygg och effektiv utskrivning. Statistikuttag från Lifecare var från start inte kvalitetssäkrat och första rapporten analyserades med viss osäkerhet. Vid efterföljande rapporter ansågs aktuell statistik vara framtagna och analyserad i så pass stor omfattning att de trender vi såg i resultatet bedömdes som tillförlitliga.

Redovisad statistik under året är hämtad från Lifecare och gäller somatisk slutenvård samt närsjukvården. Nationellt har SKL valt att avvakta med att ta med statistik för psykiatrin, vilket Halland har följt. Enligt Lag om samverkan vid utskrivning från slutenvård ska psykiatripatienter ha samma tidsramar för när betalningsansvaret inträder som somatisk vård fr.o.m. 1 januari 2019. Förändringen innebär att gå från 30 kalenderdagar från underrättelse om utskrivningsklar till 3 kalenderdagar. Det betyder att patienter som skrivs ut från slutenvård, s k heldygnsvård, omfattas av nuvarande riktlinje och överenskommelse fullt ut från årsskiftet. Indicatorsrapporten kommer utökas med statistik från psykiatrin från 1 januari 2019.

Det skickades inskrivningsmeddelanden på cirka 16 % av de patienter som är inskrivna i slutenvården och av dem har cirka 8 % behov av en samordnad planering med stöd av SIP enligt Hallands process, vilket är i linje med tidigare volymer.

Knappt 80 procent av alla patienter med inskrivningsmeddelande fick en Fast vårdkontakt. Enligt Lag (2017:216) om samverkan ska en Fast vårdkontakt utses till varje patient med ett inskrivningsmeddelande inom den landstingsbedrivna öppna vården. En hypotes till att det saknats Fast vårdkontakt har varit att vårdförloppet är kort, vilket ger ett snabbt flöde. Ett inskrivningsmeddelande och ett Utskrivningsmeddelande sänds i Lifecare med enbart några timmar i mellan.

Mötesdel

Vid starten av nytt arbetssätt fördröjdes tiden från signal om samordnad individuell planering (SIP) till själva mötet. När arbetssättet väl satt sig sjönk antalet dagar och tid mellan kallelse för mötet och själva mötet har från majrapporten legat på 2,2 dagar i snitt.

I genomsnitt deltog hälften av alla deltagare med fysisk närvaro under SIP-mötet på sjukhus under första halvåret. Från juni syntes en trend att videomötena ökade i andel och senaste kvartalet 2018 är andelen videomöten uppe i 69 procent.

Drygt 60 procent av alla vårdtillfällen med inskrivningsmeddelande skrevs ut med enbart planering mellan vårdavdelningen och kommunen, så kallade "blå spår" det senaste kvartalet.

En konsekvens av Lagen om samverkan vid utskrivning är att läkaren ska ange ett beräknat utskrivningsdatum redan inom 24 timmar från det att ett inskrivningsmeddelande är sänt. Under året har statistiken visat på att läkarna har blivit säkrare på att ange ett beräknat utskrivningsdatum som är samma som faktiska utskrivningsdatumet, men det finns förbättringspotential.

Antal dagar som utskrivningsklar var något mer är 3 dagar första kvartalet och som mest i januari-februari med 4,4 dagar. Trenden sedan starten i februari har varit nedåtgående och sista kvartalet låg det på 1,4 dagar i snitt. Under februari-april upptog 31 patienter/dag vårdplatser som utskrivningsklara. Senaste kvartalet har siffran sjunkit till i genomsnitt 17 patienter/dag.

Hemsjukvård och återinskrivningar

Av alla avslutade vårdtillfällen med inskrivningsmeddelande på Hallands sjukhus under maj till och med november, är 69 procent inskrivna i hemsjukvården. Andelen oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar ligger runt 16 procent. I genomsnitt 80 procent av de patienter som återinskrivs inom 30 dagar är inskrivna i hemsjukvården. Det framgår inte om återinskrivningen beror på nya besvär eller om orsaken är den samma som orsakade första inläggning på sjukhus, till det krävs det manuell granskning.

Patient och anhörigs upplevelse av SIP-mötet

Under hösten genomfördes en enkätundersökning med syfte att undersöka patientens och anhörigas upplevelse av SIP-mötet. Resultatet redovisades på GNHH:s möte i december. Överlag var det positiva resultat. Något avvikande svar för vad samtycket stod för.

Ett utvecklingsarbete som förlängts till september 2019 och är nära förknippad med hemsjukvården är projektet Läkarmedverkan i hemsjukvården. Projektet som under 2018 fortsatt omfatta fyra kommuner (Kungsbacka, Varberg, Falkenberg och Halmstad) har övergått till ett särskilt uppdrag för Närsjukvård egen regi. Ett uppdrag finns regionalt om att se över hur Läkarmedverkan i Hemsjukvård kan övergå inom ordinarie verksamhet. (Målgruppen har varit patienter i ordinärt boende inskrivna i hemsjukvård och särskilt boende där legitimerad personal i kommunen i samråd med patient bedömt behovet av akut eller brådskande läkarkompetens)

Uppföljning Hjälpmedelscentrum 2018

Hjälpmedelscentrum har under 2018 arbetat utifrån uppdraget som givits av Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel (GNHH) till Driftnämnd Ambulans Diagnostik och Hälsa (DN ADH) enligt nedan.

Verksamhetens största utmaning har under året varit att driftsätta uppdraget kring nutrition, detta har tagit mycket resurser i anspråk.

Antalet hjälpmedelsanvändare i Halland fortsätter att öka liksom antalet huvudhjälpmedel och utleveranser av hjälpmedel.

Utmaningar inför kommande år är framförallt lokaler på Kistinge, Halmstad som i takt med produktionsökning inte längre räcker till. Därtill har man påbörjat ett arbete kring transportfrågan som behöver ses över både ur ett och miljömässigt och ekonomiskt perspektiv. Prissättningsmodellen kommer att behöva förändras i den nya

hjälpmedelsöverenskommelsen. Kompetensförsörjningsutmaningar finns även inom detta område med brist på framförallt hjälpmedelskonsulenter.

Nedan finns redovisat hur uppdraget har genomförts.

Redovisning av Gemensamma nämnden för Hemsjukvård och hjälpmedels mål och uppdrag till driftnämnden ADH

Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel uppdrar åt driftnämnden att:

- Tillhandahålla rätt kompetens och adekvat utbildning för konsultation, teknisk kompetens och logistik.
Svar: Totalt har 106 utbildningstillfällen genomförts med sammanlagt 1225 deltagare. 5 tillfälle fick ställas in pga för få deltagare.
- Tillhandahålla ett hjälpmedelssortiment som erbjuder möjlighet till ett aktivt liv utifrån brukarens egna förutsättningar.
Svar: Synpunkter från brukarorganisationer och förskrivare, omvärldsbevakningar via utställningar och ett aktivt deltagande på nationella nätverk borgar för ett gott sortiment. Verksamheten deltar i upphandlingar med förskrivare från Halland.
- Ta fram underlag för riktlinjer inom hjälpmedelsförskrivning i Halland.
Svar: Underlag som har lett till beslut har framtagits.
- Säkerställa att arbetet bedrivs på ett miljövänligt sätt.
Svar: Hjälpmedelscentrum arbetar aktivt med att återanvända hjälpmedel, avfallshantering följer RH policy, allt avfall källsorteras och omhändertas av Stena Recykling

Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel uppdrar åt driftnämnden att:

- Bidra till hög tillgänglighet inom hjälpmedelsområdet.
Svar: Information publiceras via 1177, informationsbrev går regelbundet till samtliga förskrivare. Hjälpmedelsutställningar finns i Varberg och i Halmstad.
- Via samverkan skapa dialog med kunderna gällande hjälpmedel.
Svar: Forum finns för samverkan via förskrivargrupper, chefsforum för övergripande samverkan och brukardialoger t ex på hjälpmedelskaféer.

Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel uppdrar åt driftnämnden att:

- Genom omvärldsbevakning hålla sig à jour och driva utvecklingsfrågor inom hjälpmedelsområdet.
Svar: Verksamheten deltar de nätverk som finns inom området nationellt, mässor både utomlands och i Sverige bevakas.

- Genom samverkan med andra aktörer driva frågor kring välfärdsteknik som har betydelse för att halländska brukare skall kunna leva ett aktivt liv.
Svar: Nationellt samarbete för att påvisa nyttan med hjälpmedel, NYSAM-arbete för gemensam utveckling, påbörjat samarbete med PIO-projektet i Fbg.
- Delta i utveckling av hjälpmedelsfrågor på nationell nivå.
Svar: Se ovan.
- Genomföra upphandlingar av hjälpmedel som täcker behovet hos invånarna på ett kostnadseffektivt sätt.
Svar Görs i samverkan med Region Skåne och Blekinge, förskrivare inbjuds att delta.
- Säkerställa att nedanstående leverans- och ledtider hålls för god tillgänglighet och brukarnöjdhet, och enligt riktlinjerna för trygg och effektiv utskrivning.
Svar: Se nedan
- Högprioriterade hjälpmedel levereras inom två vardagar från det att beställningen nått HMC.
Svar Uppfylls till 100% (Varit samma hela året)
- Lagerhållet sortiment levereras inom fem vardagar från det att beställningen nått HMC.
Svar: Uppfylls till 95,2% (Mellan 91,4 – 98,4% under året)
- Beställningssortiment levereras inom femton vardagar från det att beställningen nått HMC.
Svar: Uppfylls till 91,5% (Mellan 89,4 -95,5% under året)
- Avhjälpande underhåll sker inom tio vardagar från det ärendet nått HMC.
Svar: Uppfylls till 91,4% (Mellan 90,4 – 97,3% under året)
- 100% av hjälpmedelsbrukarna ska vara nöjda med bemötandet från HMC.
Svar Uppfylls till 93%
- 90% av hjälpmedelsbrukarna ska vara nöjda med servicen från HMC.
Svar: Uppfylls till 90%
- Länets förskrivare skall vara nöjda med den utbildning som erbjuds via HMC.
Svar: Har ej mätts under 2018.

Det nya arbetssättet "Trygg och effektiv utskrivning" som startar i januari 2018 kan göra att ledtiderna behöver ändras under året.

Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel uppdrar åt driftnämnden att:

- Kontinuerligt följa upp att Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel säkerställer resultat enligt Region Hallands uppföljningsanvisningar.
Svar: Månadsuppföljningar, UR 1, UR 2, samt årsbokslut redovisas.
- Utifrån uppföljning rapportera eventuella avvikelser som behöver hanteras av Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel.
Svar: Avvikelser på aggregerad nivå redovisas.
- Kontinuerligt hantera och följa upp huvudmännens avräkning.
Svar: Se ovan om redovisningar.

- Informera Gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel om förväntade effekter av avslutade upphandlingar.
Svar: Redovisas i slutet på året och när nya hjälpmedel införs.
- Ta fram underlag för betalningsmodell.
Svar: Är gjort.
- Ta fram underlag för avskrivning av osäkra kundfordringar.
Svar: Har ej varit aktuellt.

Regionkontoret

Patrik Dahlqvist Jönsson

Nämndtjänsteman